

Στρατηγική ασφαλούς παιχνιδιού

2022 - 2025

Στρατηγική ασφαλούς παιχνιδιού 2022 - 2025

Μια προσέγγιση
βασισμένη στο μοντέλο
Δημόσιας Υγείας

Μάϊος 2022

ΕΘΝΙΚΗ
ΑΡΧΗ
ΣΤΟΙΧΗΜΑΤΩΝ

Safer
Gambling

Περιεχόμενα

4 Πλαίσιο / υπόβαθρο

5 Η Εθνική Αρχή Στοιχημάτων

7 Χρήση της προσέγγισης δημόσιας υγείας για αντιμετώπιση επιβλαβών συνεπειών

10 Δεδομένα που υποστηρίζουν την προσέγγιση δημόσιας υγείας στα τυχερά παιχνίδια

16 Πώς η εφαρμογή της προσέγγισης δημόσιας υγείας επιτρέπει την πραγματοποίηση των ωφελημάτων του στοιχήματος και των τυχερών παιχνιδιών

18 Στρατηγική Ασφαλούς Παιχνιδιού 2022-2025

19 Στρατηγική Προσέγγιση

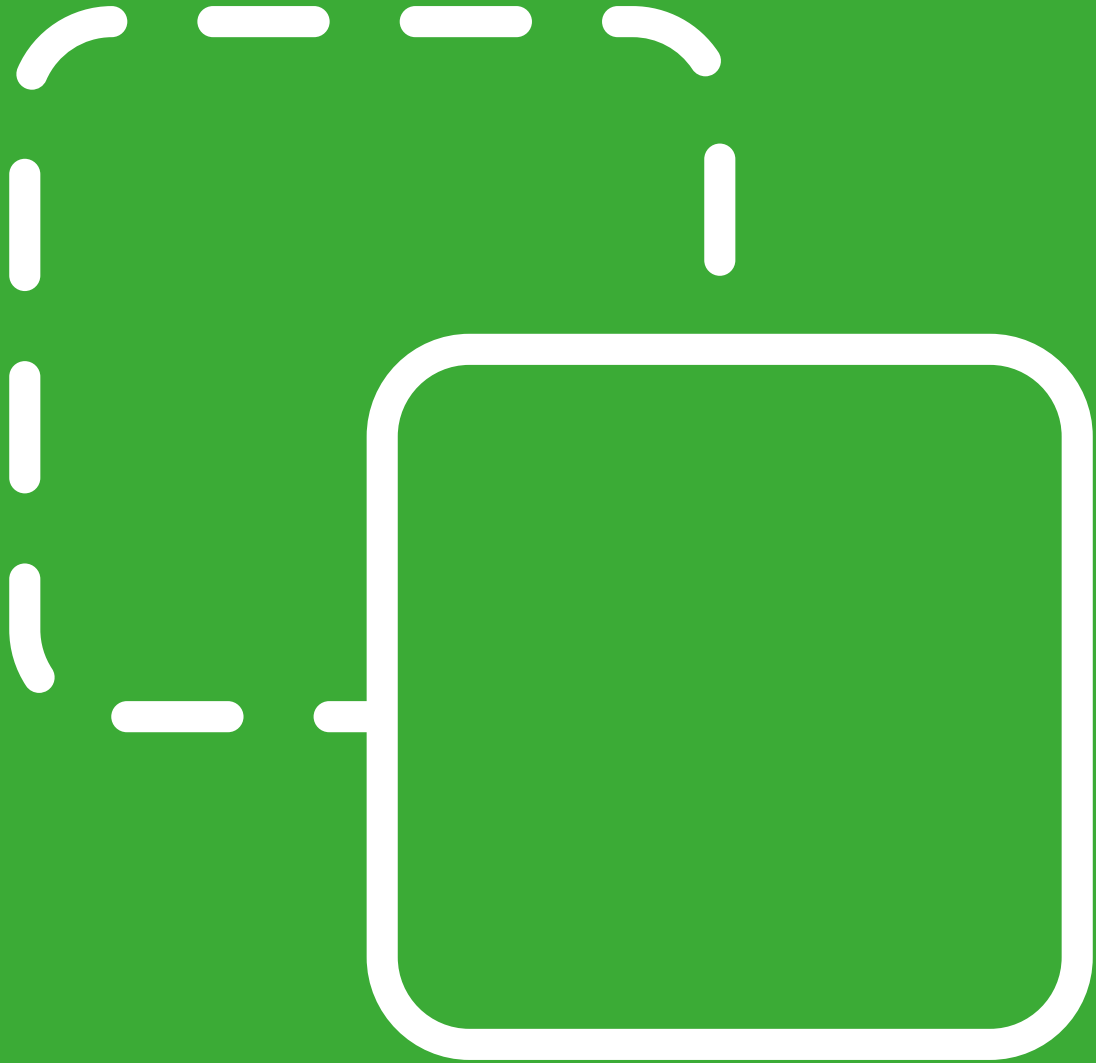
20 Στρατηγικό Πλαίσιο

23 Στρατηγικές Προτεραιότητες και Υποστηρικτικά Δεδομένα

34 Συνεργασία Ενδιαφερόμενων Μερών για την Υλοποίηση της Στρατηγικής

36 Βιβλιογραφία

Πλαίσιο

Η Εθνική Αρχή Στοιχημάτων

Η Εθνική Αρχή Στοιχημάτων (εφεξής η «Αρχή» ή ΕΑΣ) συστάθηκε το 2012 ως νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου και διέπεται από τον περί Στοιχημάτων Νόμο του 2019 37(I)/2019, ο οποίος μπήκε σε εφαρμογή τον Μάρτιο του 2019, ενώ προηγουμένως λειτουργούσε δυνάμει του περί Στοιχημάτων Νόμου του 2012, 106(I)/2012. Η Αρχή είναι υπεύθυνη για την αδειοδότηση, ρύθμιση και εποπτεία της στοιχηματικής δραστηριότητας εντός της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Στις αρμοδιότητες της Αρχής περιλαμβάνονται η χορήγηση αδειών αποδέκτη Κλάσης Α (επίγειο στοίχημα) και Κλάσης Β (διαδικτυακό στοίχημα), η αδειοδότηση εξουσιοδοτημένων αντιπροσώπων και υποστατικών, η διενέργεια επιτόπιων ελέγχων, η γενική εποπτεία των κατόχων άδειας, καθώς και η έκδοση Οδηγιών και κανονισμών για την ομαλή εφαρμογή του Νόμου.¹

Η Αρχή διασφαλίζει:¹

- 1 τη νομιμότητα διεξαγωγής της στοιχηματικής δραστηριότητας
- 2 την απόδοση των κερδών στους παίκτες, την είσπραξη φόρου προς τη Δημοκρατία και της εισφοράς προς την Αρχή
- 3 τη συμμόρφωση των αδειούχων με το νομοθετικό και ρυθμιστικό πλαίσιο

4

τη λήψη προληπτικών μέτρων για την παρεμπόδιση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας

5

την έκδοση και εφαρμογή των σχετικών Οδηγιών

Η Αρχή συνεργάζεται με διάφορους τοπικούς και διεθνείς φορείς αλλά και κρατικές υπηρεσίες σε θέματα που άπτονται της στοιχηματικής δραστηριότητας. Ανάμεσα στις αρμοδιότητες της Αρχής είναι η εφαρμογή προληπτικών μέτρων για την προστασία των νεαρών ατόμων και ευάλωτων ομάδων από τον εθισμό στο στοίχημα.¹

Η Αρχή καθοδηγείται από το όραμα και την αποστολή της η οποία διέπει όλες τις δράσεις και πρωτοβουλίες για το ασφαλές παιχνίδι:

Όραμα:

να καταστεί η Κύπρος ένα δίκαιο και ασφαλές κέντρο ανάπτυξης και καινοτομίας στον τομέα των τυχερών παιχνιδιών, με βασικό άξονα την προστασία των παικτών και την ευημερία του κοινωνικού συνόλου.

Αποστολή:

η συνεισφορά σε θέματα δημόσιας υγείας, ασφάλειας και ευημερίας του κοινωνικού ιστού, η διασφάλιση ενός ασφαλούς περιβάλλοντος ενασχόλησης και η προστασία των παικτών και της κοινωνίας από τις επιβλαβείς συνέπειες του στοιχήματος και των τυχερών παιχνιδιών

Προσέγγιση δημόσιας υγείας για αντιμετώπιση επιβλαβών συνεπειών

Κύριος στόχος της Αρχής είναι η προστασία των παικτών και της κοινωνίας από τις επιβλαβείς συνέπειες ενασχόλησης με το στοίχημα, ενώ παράλληλα στοχεύει στην ενδυνάμωση και βιώσιμη ανάπτυξη του τομέα του στοιχήματος και των τυχερών παιχνιδιών. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, η Αρχή ανέπτυξε το Σχέδιο Δράσης για τον Υπεύθυνο Στοιχηματισμό για την περίοδο 2018-2022, όπου αναλύεται η στρατηγική κατεύθυνση της Αρχής σχετικά με το υπεύθυνο παιχνίδι και την ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιδράσεων της προβληματικής ενασχόλησης με το στοίχημα και τα τυχερά παιχνίδια.

Στόχος του εν λόγω Σχεδίου Δράσης ήταν να τεθούν αρχές και κατευθυντήριες γραμμές για την υλοποίηση δράσεων και πρωτοβουλιών, καθώς και οι βάσεις για τον συντονισμό και τη συνεργασία μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών σχετικά με το υπεύθυνο παιχνίδι. Το Σχέδιο Δράσης για τον Υπεύθυνο Στοιχηματισμό ήταν η πρώτη προσπάθεια της Αρχής για τη δημιουργία ενός δομημένου πλαισίου με σκοπό την πρόληψη των αρνητικών συνεπειών και την προστασία της κοινωνίας από την προβληματική ενασχόληση με το στοίχημα και τα τυχερά παιχνίδια.

Το Σχέδιο Δράσης για τον Υπεύθυνο Στοιχηματισμό για την περίοδο 2018-2022 έδωσε το έναυσμα για την έναρξη δράσεων

με στόχο την προστασία των ατόμων που είναι υψηλού ρίσκου ή αντιμετωπίζουν προβληματικές συμπεριφορές ενασχόλησης με τα τυχερά παιχνίδια στην Κύπρο, περιλαμβάνοντας πολύτιμες πρωτοβουλίες και δράσεις για πρόληψη, εκπαίδευση και θεραπεία για την προστασία των παικτών και του κοινού.

Μια προσέγγιση βασισμένη στη δημόσια υγεία μπορεί να παρέχει νέες και τεκμηριωμένες μεθόδους, η οποία μπορεί να υποστηρίξει και να κτίσει πάνω στις μέχρι τώρα προσπάθειες για την διασφάλιση του ασφαλούς παιχνιδιού στον ευρύτερο πληθυσμό.

Η ενασχόληση με το στοίχημα και τα τυχερά παιχνίδια αποτελεί ζήτημα δημόσιας υγείας με θετικές αλλά και αρνητικές προεκτάσεις που επηρεάζουν ολόκληρη την κοινωνία, όχι μόνο το κάθε άτομο ξεχωριστά². Σε παγκόσμιο επίπεδο, οι ρυθμιστικές αρχές υιοθετούν ολοένα και περισσότερο, μια προσέγγιση δημόσιας υγείας για το στοίχημα και τα τυχερά παιχνίδια³ και ήδη έχουν παρατηρήσει υποσχόμενα αποτελέσματα, συμπεριλαμβανομένης της μείωσης των επιβλαβών συνεπειών και των ανισοτήτων. ⁴⁻⁷ Η Αρχή προσπαθεί να ενσωματώσει αυτή την προσέγγιση στη στρατηγική της για τη μείωση των επιβλαβών συνεπειών και τη δημιουργία κατάλληλων συνθηκών για ένα ασφαλές και βιώσιμο μέλλον της αγοράς του στοιχήματος και των τυχερών παιχνιδιών.

Η διασφάλιση της προστασίας των παικτών και της κοινωνίας και παράλληλα η αξιοποίηση των κοινωνικών και οικονομικών ωφελημάτων που προκύπτουν από τον τομέα του στοιχήματος και των τυχερών παιχνιδιών, βρίσκονται στο επίκεντρο μιας προσέγγισης δημόσιας υγείας για ασφαλές παιχνίδι.⁸

Η υιοθέτηση της φιλοσοφίας του ασφαλούς παιχνιδιού έχει αυξηθεί και εδραιωθεί παγκοσμίως, από τότε που η Αρχή παρουσίασε το πρώτο Σχέδιο Δράσης για τον Υπεύθυνο Στοιχηματισμό. Η ιδέα του «υπεύθυνου παιχνιδιού» υποδηλώνει ότι οι παίκτες είναι πρωτίστως υπεύθυνοι για την προστασία του εαυτού τους, ενώ το «ασφαλές παιχνίδι» αναγνωρίζει ότι εκτός από την ατομική ευθύνη, υπάρχει επίσης ευθύνη του κράτους

και των θεσμών του, των φορέων στοιχήματος και τυχερών παιχνιδιών και όλων των εμπλεκόμενων μερών, οι οποίοι θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι εξωτερικοί παράγοντες που μπορούν να επηρεάσουν αρνητικά τους παίκτες αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά. Το ασφαλές παιχνίδι βασίζεται σε μια ολιστική προσέγγιση δημόσιας υγείας, η οποία στοχεύει στη μείωση των επιβλαβών συνεπειών του στοιχήματος και των τυχερών παιχνιδιών σε όλο το φάσμα της κοινωνίας.

Η Αρχή προχώρησε στη σύνταξη της Στρατηγικής Ασφαλούς Παιχνιδιού για την περίοδο 2022-2025 (εφεξής η «Στρατηγική»), με στόχο την περαιτέρω ανάπτυξη και βελτίωση του προηγούμενου Σχεδίου Δράσης για τον Υπεύθυνο Στοιχηματισμό και λαμβάνοντας υπόψη την τάση προς την κατεύθυνση προσέγγισης δημόσιας υγείας. Η Στρατηγική είναι τεκμηριωμένη, αξιοποιεί βέλτιστες πρακτικές και στηρίζεται σε ένα πλαίσιο μέτρησης, παρακολούθησης και αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας των στρατηγικών δράσεων με μετρήσιμα και ποιοτικά αποτελέσματα. Η Στρατηγική θα συνοδεύεται από ετήσια σχέδια δράσης, τα οποία θα περιλαμβάνουν τους τομείς προτεραιότητας, τις πρωτοβουλίες και τους βασικούς δείκτες για την παρακολούθηση της επιτυχίας και της αποτελεσματικότητας των δράσεων για κάθε έτος.

Η νέα στρατηγική προσέγγιση είναι θεμελιώδης για την υλοποίηση του οράματος και της αποστολής της Αρχής για έναν δίκαιο, διαφανές και ασφαλές κέντρο ανάπτυξης και καινοτομίας στον τομέα των τυχερών παιχνιδιών με επίκεντρο τη διασφάλιση της δημόσιας υγείας. Στην ενότητα που ακολουθεί, παρέχεται μια σύνοψη βασικών επιχειρημάτων που υποστηρίζουν μια προσέγγιση βασισμένη στη δημόσια υγεία για τη μείωση των επιβλαβών συνεπειών από το στοίχημα και τα τυχερά παιχνίδια.

Δεδομένα που υποστηρίζουν την προσέγγιση δημόσιας υγείας στα τυχερά παιχνίδια

Το «Πλαίσιο για τα τυχερά παιχνίδια και την Υγεία» («Gambling and Health Framework» που δημιουργήθηκε από τους Korn και Shaffer το 1999 αποτελεί το θεμελιώδες πλαίσιο που περιγράφει τα τυχερά παιχνίδια από την οπτική της δημόσιας υγείας.⁹ Το εν λόγω πλαίσιο συγκέντρωσε τα ευρήματα από την αναδυόμενη έρευνα στις αρχές της δεκαετίας του 1990 σχετικά με τη σχέση τυχερών παιχνιδιών και της δημόσιας υγείας και τα συνέδεσε με καθιερωμένες στρατηγικές δημόσιας υγείας³. Ακολούθησαν αρκετά άλλα γνωστά πλαίσια, συμπεριλαμβανομένου του Εννοιολογικού Πλαισίου Επιβλαβούς Τυχερού Παιχνιδιού (Conceptual Framework of Harmful Gambling).¹⁰

Οι προσεγγίσεις για τη δημόσια υγεία αντικατοπτρίζουν την εξέλιξη στην κατανόηση των επιβλαβών συνεπειών του στοιχήματος και των τυχερών παιχνιδιών με τέσσερις κύριους μηχανισμούς:

Οι παράγοντες των επιβλαβών συνεπειών από τα τυχερά παιχνίδια είναι πολυσύνθετοι και πολλοί βρίσκονται εκτός του άμεσου ελέγχου του ατόμου^{3, 11}

2

Υπάρχουν ατομικά και κοινωνικά οφέλη αλλά και κόστος ενασχόλησης με τα τυχερά παιχνίδια¹²

3

Οι στρατηγικές πρόληψης και θεραπείας πρέπει να στοχεύουν σε όλα τα επίπεδα ρίσκου ^{8, 13}

4

Η πρόληψη και η μείωση των επιβλαβών συνεπειών απαιτεί συνεργασία ^{9, 14, 15}

Ακολουθως, αναλύονται με λεπτομέρεια οι πιο πάνω προσεγγίσεις.

Οι παράγοντες των επιβλαβών συνεπειών από τα τυχερά παιχνίδια είναι πολυσύνθετοι και πολλοί βρίσκονται εκτός του άμεσου ελέγχου του ατόμου

Σύνθετοι και πολύπλευροι παράγοντες πέραν της ατομικής επιλογής επηρεάζουν την απόφαση για ενασχόληση με τα τυχερά παιχνίδια.³

Οι παράγοντες που επηρεάζουν τον κίνδυνο των ατόμων να αντιμετωπίσουν επιβλαβείς συνέπειες και οι οποίοι βρίσκονται εκτός του άμεσου ελέγχου τους περιλαμβάνουν:

1

κοινωνικούς παράγοντες
(π.χ. κοινωνικοοικονομική κατάσταση),

2

πολιτιστικούς παράγοντες

(π.χ. πεποιθήσεις για τα τυχερά παιχνίδια και το στίγμα που συνδέεται με αυτά) και

3

περιβαλλοντικούς παράγοντες

(π.χ. πού και πώς οι κανονισμοί και το ρυθμιστικό πλαίσιο επιτρέπουν την προσφορά υπηρεσιών στοιχήματος και τυχερών παιχνιδιών)⁸

Αυτοί οι παράγοντες, οι οποίοι πηγάζουν από τους κοινωνικούς καθοριστικούς παράγοντες της υγείας και της δημόσιας πολιτικής, μπορούν να δημιουργήσουν ανισότητες που θέτουν ορισμένα άτομα και ομάδες σε υψηλότερο κίνδυνο να υποστούν βλάβες σε σχέση με άλλους. Για παράδειγμα, έχει βρεθεί ότι όσοι έχουν χαμηλότερο εισόδημα, ορισμένες εθνοπολιτισμικές ομάδες και όσοι ζουν σε κοινότητες με ψηλή προσφορά υπηρεσιών στοιχήματος και τυχερών παιχνιδιών διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο να υποστούν βλάβες που σχετίζονται με τα τυχερά παιχνίδια.¹⁶ Τα ερευνητικά δεδομένα καταδεικνύουν πως οι επιβλαβείς συνέπειες επηρεάζουν δυσανάλογα τα άτομα και ομάδες που αντιμετωπίζουν ανισότητες σε σχέση με εκείνες που δεν αντιμετωπίζουν τις ίδιες ανισότητες.^{17, 18}

Η προσέγγιση δημόσιας υγείας είναι μια οργανωμένη, ολιστική και πολύπλευρη προσπάθεια για την ανταπόκριση στο ευρύτερο κοινωνικό, πολιτιστικό και ρυθμιστικό περιβάλλον στο οποίο εμφανίζεται η ενασχόληση με το στοίχημα και τα τυχερά παιχνίδια.

Υπάρχουν ατομικά και κοινωνικά οφέλη αλλά και κόστος ενασχόλησης με τα τυχερά παιχνίδια

Η προσέγγιση δημόσιας υγείας αναγνωρίζει ότι η βλάβη που προκαλείται από το στοίχημα και τα τυχερά παιχνίδια

δεν περιορίζεται σε μεμονωμένους παίκτες και άτομα με προβληματική συμπεριφορά. Άτομα, κοινωνικές ομάδες και ολόκληρη η κοινωνία δύνανται να επηρεαστούν εξίσου από επιβλαβείς επιπτώσεις που σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με τα τυχερά παιχνίδια.¹¹

Τα άτομα δύνανται να υποστούν οικονομικές επιπτώσεις, φθορά στις διαπροσωπικές σχέσεις, βλάβες στη σωματική υγεία και ευεξία, πολιτιστικές βλάβες, μειωμένη απόδοση στην εργασία/σχολείο και να οδηγηθούν σε εγκληματική δραστηριότητα.¹¹ Οι φίλοι και οι οικογένειες των ατόμων που ασχολούνται με το στοίχημα και τα τυχερά παιχνίδια δύνανται επίσης να υποστούν βλάβες, όπως, μεταξύ άλλων: προβλήματα στις σχέσεις τους, κακή ψυχική υγεία, οικονομική εκμετάλλευση και βίαιη συμπεριφορά από συντρόφους.¹⁹

Η κοινωνία επωμίζεται επίσης το κόστος των βλαβών που υφίστανται τα άτομα και το οικογενειακό τους περιβάλλον, επειδή παρέχουν τις υγειονομικές, κοινωνικές και νομικές υπηρεσίες και πόρους για την υποστήριξή τους.¹⁹ Η κοινωνία επηρεάζεται επιπλέον με την ύπαρξη εγκληματικότητας, μειωμένη παραγωγικότητα στην εργασία και μειωμένη αίσθηση συνοχής στην κοινότητα.¹⁹

Ο διευρυμένος φακός μιας προσέγγισης δημόσιας υγείας υποστηρίζει τις στρατηγικές πρόληψης, θεραπείας και υποστήριξης που στοχεύουν στη μείωση των βλαβών από το στοίχημα και τα τυχερά παιχνίδια για παίκτες, φίλους, οικογένεια και την κοινωνία.

Οι στρατηγικές πρόληψης και θεραπείας πρέπει να στοχεύουν όλα τα επίπεδα βλάβης

Τα επιστημονικά δεδομένα είναι πλέον ξεκάθαρα και καταδεικνύουν πως οι επιβλαβείς συνέπειες δύνανται να εμφανιστούν σε όλα τα επίπεδα ενασχόλησης με το στοίχημα και τα τυχερά παιχνίδια από την ενασχόληση χαμηλού κινδύνου έως την προβληματική ενασχόληση.²⁰⁻²² Ενώ τα άτομα με

προβληματική ενασχόληση αντιμετωπίζουν σοβαρότερες βλάβες σε σχέση με άτομα χαμηλού κινδύνου, μόνο ένα πολύ μικρό ποσοστό του πληθυσμού αντιμετωπίζει προβληματική ενασχόληση με τα τυχερά παιχνίδια.²⁰⁻²²

Συνεπάγεται ότι, το συνολικό κόστος των επιβλαβών συνεπειών (προβλήματα υγείας, συναισθηματικά προβλήματα, οικονομικές συνέπειες, μείωση της απόδοσης στην εργασία ή τις σπουδές, προβλήματα στις διαπροσωπικές σχέσεις, καθώς και παραμέληση της οικογένειας και των φίλων) των ατόμων με χαμηλού και μέτριου κινδύνου ενασχόληση με τα τυχερά παιχνίδια είναι υψηλότερο, δεδομένου ότι η εν λόγω ομάδα αντιπροσωπεύει ένα σημαντικά μεγαλύτερο ποσοστό του πληθυσμού.¹³

Εκτός από το επιβαρυνόμενο συνολικό κόστος των επιβλαβών συνεπειών που αντιμετωπίζουν τα άτομα χαμηλού και μέτριου κινδύνου ενασχόλησης με τα τυχερά παιχνίδια, τα άτομα αυτά είναι πιο επιρρεπή στο να εξελιχθούν σε προβληματικούς παίκτες.²³

Οι τρεις πυλώνες της πρόληψης είναι καθοριστικοί για μια προσέγγιση βασισμένη στο μοντέλο της δημόσιας υγείας:⁸

Πρωτογενής: πρόληψη της πρόκλησης επιβλαβών συνεπειών σε παίκτες χαμηλού κινδύνου

Δευτερογενής: πρόληψη της κλιμάκωσης σε σοβαρές συνέπειες σε παίκτες μέτριου κινδύνου, μέσω έγκαιρης παρέμβασης

Τριτογενής: παροχή θεραπείας και υποστήριξης σε παίκτες υψηλού κινδύνου που αντιμετωπίζουν σημαντικές επιπτώσεις

Παρόλο που η διασφάλιση μιας ισχυρής εφαρμογής και των τριών πυλώνων της πρόληψης είναι μείζονος σημασίας για την αντιμετώπιση όλων των επιπέδων των επιβλαβών συνεπειών που σχετίζονται με τα τυχερά παιχνίδια, η προσέγγιση που βασίζεται στο μοντέλο της δημόσιας υγείας αναγνωρίζει ότι, η ενδυνάμωση των θεμελιωδών στρατηγικών για την αποτροπή επιβλαβών συνεπειών δύναται να μειώσει εξ αρχής τις μεταγενέστερα εμφανιζόμενες επιβλαβείς συνέπειες.

Η πρόληψη και η μείωση της βλάβης απαιτεί συνεργασία

Η αντιμετώπιση των πολύπλοκων παραγόντων που επηρεάζουν τις επιβλαβείς επιπτώσεις από το στοίχημα και τα τυχερά παιχνίδια απαιτεί αποτελεσματικό συντονισμό μεταξύ των διαφορετικών ενδιαφερόμενων μερών για τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση των κενών του συστήματος στις στρατηγικές πρόληψης και θεραπείας.^{9, 14, 15} Μια προσέγγιση συνεργασίας σε επίπεδο συστήματος παράγει πιο αποτελεσματικά, αποδοτικά και βιώσιμα αποτελέσματα σε σχέση με τις μεμονωμένες προσπάθειες των διάφορων οργανισμών.²⁴

Οι στρατηγικές συνέργειες μεταξύ φορέων, οι οποίοι εμπλέκονται σε επίπεδο κοινότητας και στον τομέα της υγείας και οι οποίοι περιλαμβάνονται τόσο εντός όσο και εκτός των αντιπροσωπευτικών φορέων του κλάδου του στοιχήματος και των τυχερών παιχνιδιών, δύνανται να φέρουν στο προσκήνιο συγκεκριμένους τρόπους αντιμετώπισης των επιβλαβών συνεπειών στις κοινότητες.^{9,14,15}

Η συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων μερών για την στήριξη ενός κοινού οράματος αποτελεί κίνητρο για να αναλογιστούν διαφορετικούς τρόπους εφαρμογής πολιτικών και παρεμβάσεων για την αντιμετώπιση των επιβλαβών συνεπειών που σχετίζονται με τα τυχερά παιχνίδια.²⁵ Η εφαρμογή ενός μοντέλου δημόσιας υγείας δύναται να συγκεντρώνει πόρους από όλα τα εμπλεκόμενα μέρη και υποστηρίζει τη συνεργασία για την αντιμετώπιση των επιβλαβών συνεπειών, όπου εμφανίζονται και σε όποιους εμφανίζονται.³

Πώς η εφαρμογή του μοντέλου δημόσιας υγείας επιτρέπει την αξιοποίηση των ωφελημάτων των τυχερών παιχνιδιών

Ο κλάδος του στοιχήματος και των τυχερών παιχνιδιών αποτελεί μια αναγνωρισμένη μορφή διασκέδασης και ψυχαγωγίας και μια σημαντική πηγή εσόδων για τη χρηματοδότηση ουσιαστικών υγειονομικών και κοινωνικών υπηρεσιών.^{26, 27} Η υιοθέτηση της προσέγγισης δημόσιας υγείας με στόχο τη μείωση της βλάβης από το στοίχημα και τα τυχερά παιχνίδια δύναται να επιφέρει αυξημένη προστασία και οφέλη στην κοινότητα, καθώς επίσης θα μπορούσε να οδηγήσει τον τομέα του στοιχήματος και των τυχερών παιχνιδιών σε ένα ασφαλέστερο και πιο βιώσιμο μέλλον.^{8, 28, 29}

Η πλειοψηφία των ανθρώπων που ασχολούνται με το στοίχημα και τα τυχερά παιχνίδια, θεωρούν αυτή την ενασχόληση ως μια μορφή διασκέδασης.³⁰ Τα τυχερά παιχνίδια μπορούν να θεωρηθούν ως μια διασκεδαστική δραστηριότητα που επιτρέπει την ψυχαγωγία, τη συμμετοχή και την κοινωνικοποίηση σε ένα ασφαλές περιβάλλον.²⁶ Τα άτομα που παίζουν τυχερά παιχνίδια με στόχο τη διασκέδαση αναφέρουν μια σειρά από οφέλη, συμπεριλαμβανομένης της ψυχαγωγίας, του ενθουσιασμού, της κοινωνικής πτυχής, της αίσθησης της σύνδεσης και του ανήκειν, την μείωση του άγχους και τη χαλάρωση.^{26,31,32}

Η ενασχόληση με το στοίχημα και τα τυχερά παιχνίδια ως διασκέδαση έχει επίσης συσχετιστεί με τη γενική ευημερία και τη βελτίωση της αντιλαμβανόμενης ποιότητας ζωής.^{26,32,33}

Τα οφέλη που προκύπτουν από τα τυχερά παιχνίδια, σε κοινωνικό επίπεδο, περιλαμβάνουν: αυξημένα έσοδα στο κράτος μέσω της φορολογίας, αυξημένο κατά κεφαλήν εισόδημα, τόνωση της οικονομικής ανάπτυξης και μια μέτριο βαθμού θετική, βραχυχρόνια επίδραση στα ποσοστά απασχόλησης (τόσο στον κλάδο του στοιχήματος και των τυχερών παιχνιδιών όσο και των άμεσα συνδεδεμένων κλάδων, των οποίων τα έσοδα βασίζονται εν μέρει στο στοίχημα και τα τυχερά παιχνίδια, και ως ένα βαθμό, μια μέτριο επιπέδου επίπτωση σε μισθούς που αφορούν τον κλάδο της φιλοξενίας και διασκέδασης).^{30,33,34}

Τα εμπλεκόμενα μέρη έχουν συμφέρον και μπορούν να επωφεληθούν από τη βιώσιμη ανάπτυξη του κλάδου του στοιχήματος και των τυχερών παιχνιδιών όπου το ασφαλές παιχνίδι βρίσκεται στο προσκήνιο. Οι πάροχοι υπηρεσιών στοιχήματος και τυχερών παιχνιδιών βρίσκονται σε μια μοναδική θέση να υποστηρίξουν και να επωφεληθούν από τη δημιουργία ενός ασφαλούς περιβάλλοντος για τους παίκτες. Οι παίκτες αναμένουν όλο και περισσότερο από τους παρόχους να υποστηρίξουν πρακτικές ασφαλούς παιχνιδιού και την υιοθέτηση ενός προστατευτικού περιβάλλοντος.³⁵

Πρωθώντας την υιοθέτηση του μοντέλου δημόσιας υγείας για το ασφαλές παιχνίδι, οι πάροχοι υπηρεσιών στοιχήματος και τυχερών παιχνιδιών μπορούν να υποστηρίξουν την ασφαλέστερη συμμετοχή στα τυχερά παιχνίδια, η οποία με τη σειρά της δημιουργεί ικανοποιημένους παίκτες που γίνονται μακροχρόνιοι πελάτες των παρόχων.³¹ Οι πάροχοι που προχωρούν ένα βήμα παραπέρα και υπερβαίνουν τα όρια της ευθύνης τους για την υποστήριξη της ασφαλούς συμμετοχής στα τυχερά παιχνίδια μπορούν να διαφοροποιηθούν από τους ανταγωνιστές τους, αποκτώντας ανταγωνιστικό πλεονέκτημα και ενισχύοντας την αφοσίωση των πελατών τους.³⁵

Στρατηγική Ασφαλούς Παιχνιδιού 2022-2025

Στρατηγική Προσέγγιση

Η Αρχή έχει εκπονήσει τη Στρατηγική Ασφαλούς Παιχνιδιού για την περίοδο 2022-2025, η οποία παρέχει το πλαίσιο για την υιοθέτηση μιας ολιστικής προσέγγισης βασισμένης στη δημόσια υγεία για ασφαλές παιχνίδι. Το μοντέλο δημόσιας υγείας διασφαλίζει την ασφάλεια των παικτών και της κοινωνίας, ενώ παράλληλα θα αξιοποιεί τα κοινωνικά και οικονομικά οφέλη του στοιχήματος και των τυχερών παιχνιδιών.⁸

Παράλληλα, θα καθοδηγήσει την Αρχή στο σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την εφαρμογή και την παρακολούθηση συντονισμένων και τεκμηριωμένων πρωτοβουλιών και δράσεων για τη μείωση των επιβλαβών συνεπειών που σχετίζονται με το στοίχημα και τα τυχερά παιχνίδια, κατά τη διάρκεια ισχύος της Στρατηγικής.

Στρατηγικό Πλαίσιο

Η εφαρμογή της Στρατηγικής Ασφαλούς Παιχνιδιού της Αρχής θα καθοδηγείται από ένα πλαίσιο το οποίο συγκεντρώνει τους πυλώνες της στρατηγικής και τις αντίστοιχες στρατηγικές προτεραιότητες.

Το στρατηγικό πλαίσιο αναπτύχθηκε με βάση τις βέλτιστες πρακτικές και τα βασικά συστατικά στοιχεία που απαρτίζουν το μοντέλο δημόσιας υγείας, καθώς επίσης βασίστηκε στα αποτελέσματα της αξιολόγησης του Σχεδίου δράσης για τον Υπεύθυνο Στοιχηματισμό 2018-2021.

Στρατηγικό Πλαίσιο Ασφαλούς Παιχνιδιού της Εθνικής Αρχής Στοιχημάτων

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ

Προστασία

Για τη δημιουργία συνθηκών που θα υποβοηθούν τα ενδιαφερόμενα μέρη στην προστασία της κοινωνίας από τις επιβλαβείς συνέπειες του στοιχήματος και των τυχερών παιχνιδιών, η Στρατηγική προνοεί:

Διαμόρφωση πολιτικών που να καθοδηγούν και να υποστηρίζουν τα εμπλεκόμενα μέρη στην υλοποίηση μέτρων προστασίας της δημόσιας υγείας

Παροχή κινήτρων στα εμπλεκόμενα μέρη για συνεργασία και τη δημιουργία υποστηρικτικού και λιγότερο εκμεταλλευτικού περιβάλλοντος για τους παίκτες.

Πρόληψη

Για την πρόληψη επιβλαβών συνεπειών μέσω της αύξησης της ευαισθητοποίησης του κοινού, της εφαρμογής πρακτικών ασφαλούς παιχνιδιού και της παροχής πόρων και υποστήριξης, η Στρατηγική προβλέπει:

1

Υλοποίηση πληθώρας εκστρατειών ευαισθητοποίησης και εργαλείων ασφαλούς παιχνιδιού για το γενικό πληθυσμό

2

Κινητοποίηση του κοινωνικού συνόλου για ανάπτυξη στοχευμένων μηνυμάτων και παρεμβάσεων για συγκεκριμένες ομάδες ψηλού ρίσκου

Υποστήριξη

Για την παροχή της υποστήριξης που χρειάζονται τα άτομα που επηρεάζονται από τις επιβλαβείς συνέπειες του στοιχήματος και των τυχερών παιχνιδιών, τη στιγμή που τη χρειάζονται, με στόχο την βελτίωση της υγείας και γενικής ευημερίας του πληθυσμού, η Στρατηγική προβλέπει την:

1

Ενίσχυση και υποστήριξη της θεραπείας και μείωση του στίγματος με στόχο την βελτίωση της προσβασιμότητας σε θεραπευτικές δομές

2

Υποστήριξη της εισαγωγής διαγνωστικών ελέγχων και θεραπευτικών υπηρεσιών σε διάφορα περιβάλλοντα και τομείς

Κινητοποίηση

Για την ανάπτυξη τεκμηριωμένων και αποτελεσματικών προγραμμάτων, πολιτικών και πρωτοβουλιών που ενισχύουν την ασφάλεια και τη δημόσια υγεία, η Στρατηγική δίδει προτεραιότητα στην:

- 1 Υποστήριξη της έρευνας για το στοίχημα και τα τυχερά παιχνίδια και της ανάπτυξης της δυνατότητας αξιολόγησης για την εμπάθυνση της κατανόησης του πλαισίου ασφαλούς παιχνιδιού και των επιβλαβών συνεπειών του στοίχηματος και των τυχερών παιχνιδιών στην Κύπρο
- 2 Κινητοποίηση ενός ευρέως φάσματος εμπλεκόμενων μερών και ατόμων με βιωματικές εμπειρίες (άτομα που παίζουν στοίχημα και τυχερά παιχνίδια και τους οικείους τους που επηρεάζονται από αυτή την ενασχόληση) με στόχο να συνεργαστούν, να μετουσιώσουν τη θεωρία στην πράξη

Στρατηγικές Προτεραιότητες και Υποστηρικτικά Δεδομένα

Προστασία

Για τη δημιουργία συνθηκών που θα υποβοηθούν τα ενδιαφερόμενα μέρη στην προστασία της κοινωνίας από τις επιβλαβείς συνέπειες του στοιχήματος και των τυχερών παιχνιδιών, έχουν τεθεί οι εξής στρατηγικές προτεραιότητες:

- 1 Διαμόρφωση πολιτικών που να καθοδηγούν και να υποστηρίζουν τα εμπλεκόμενα μέρη στην υλοποίηση μέτρων προστασίας της δημόσιας υγείας
- 2 Παροχή κινήτρων στα εμπλεκόμενα μέρη για συνεργασία και τη δημιουργία υποστηρικτικού και λιγότερο εκμεταλλευτικού περιβάλλοντος για τους παίκτες..

Η ενασχόληση με το στοίχημα και τα τυχερά παιχνίδια, ανεξαρτήτως βαθμού ρίσκου, διεξάγεται σε ένα περιβάλλον που διέπεται από ρυθμιστικούς, νομοθετικούς και οικονομικούς παράγοντες, οι οποίοι επηρεάζουν τη διαθεσιμότητα, την προσβασιμότητα και τη διαφήμιση του στοιχήματος και των τυχερών παιχνιδιών. Αυτοί οι περιβαλλοντικοί παράγοντες βρίσκονται εκτός της σφαίρας του ατομικού ελέγχου του παίκτη³⁶ και είναι ζωτικής σημασίας να αντιμετωπιστούν στο πλαίσιο μιας προσέγγισης της δημόσιας υγείας για τη μείωση των βλαβών από το στοίχημα και τα τυχερά παιχνίδια. Η Αρχή αναγνωρίζει ότι η χρήση μέτρων προστασίας απαιτεί ηγεσία και δέσμευση για την εμπλοκή των μηχανισμών της νομοθεσίας, του κανονιστικού πλαισίου και της χρηματοδότησης, για να αποτραπεί ο κίνδυνος επιβλαβών συνεπειών από το στοίχημα και τα τυχερά παιχνίδια.

Τα μέτρα προστασίας αναδεικνύουν το καθήκον των ενδιαφερόμενων μερών του συστήματος να δημιουργήσουν περιβάλλοντα και συνθήκες που να είναι ευνοϊκά για την πρόληψη της εμφάνισης επιβλαβών συνεπειών.³⁷

Τα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας μπορούν να περιλαμβάνουν στρατηγικές που τροποποιούν το περιβάλλον χρησιμοποιώντας τις αρχές των συμπεριφορικών οικονομικών.^{38, 39} Τα συμπεριφορικά οικονομικά είναι μια συλλογή από διακριτικές, χαμηλού κόστους τροποποιήσεις στο περιβάλλον που αλλάζουν την αρχιτεκτονική επιλογής που είναι διαθέσιμη στα άτομα, «ωθώντας» τα αποτελεσματικά προς την αλλαγή συμπεριφοράς.³⁹ Αυτός ο τομέας αναγνωρίζει ότι, ενώ η επιλογή είναι μια σημαντική πτυχή της αλλαγής συμπεριφοράς, οι άνθρωποι που ενασχολούνται με το στοίχημα και τυχερά παιχνίδια ενδέχεται να έχουν ευρετικές μεθόδους που σχετίζονται με το στοίχημα και τα τυχερά παιχνίδια (στρατηγικές «εμπειρικού κανόνα») και προκαταλήψεις που εμποδίζουν τη λήψη ορθολογικών αποφάσεων και, κατ' επέκταση, συμπεριφορών που προάγουν την υγεία.³⁹ Δημιουργώντας τριβή μεταξύ των ανθρώπων που ενασχολούνται με το στοίχημα και τα τυχερά παιχνίδια, καθώς και λιγότερο επιθυμητές συμπεριφορές, αυτές οι στρατηγικές παρέχουν την ευκαιρία για μετάβαση από μια παρορμητική σε μια πιο ορθολογική κατάσταση, γεγονός που αυξάνει την πιθανότητα επιλογής συμπεριφορών που προάγουν την υγεία.³⁹

Πρόληψη

Για την πρόληψη επιβλαβών συνεπειών μέσω της αύξησης της ευαισθητοποίησης του κοινού, της εφαρμογής πρακτικών ασφαλούς παιχνιδιού και της παροχής πόρων και υποστήριξης, έχουν τεθεί οι εξής στρατηγικές προτεραιότητες:

1

Υλοποίηση πληθώρας εκστρατειών ευαισθητοποίησης και εργαλείων ασφαλούς παιχνιδιού για το γενικό πληθυσμό

2

Κινητοποίηση του κοινωνικού συνόλου για ανάπτυξη στοχευμένων μηνυμάτων και παρεμβάσεων για συγκεκριμένες ομάδες ψηλού ρίσκου

Η πρόληψη των βλαβών που σχετίζονται με το στοίχημα και τα τυχερά παιχνίδια προσεγγίζεται καλύτερα χρησιμοποιώντας τα τρία επίπεδα πρόληψης - καθολική, επικεντρωμένη και στοχευμένη - για την πρόληψη και τη μείωση των επιβλαβών συνεπειών σε όλα τα επίπεδα κινδύνου του στοιχήματος και των τυχερών παιχνιδιών.^{40, 41}

Οι καθολικές στρατηγικές πρόληψης χρησιμοποιούν «καθολικά μέτρα» για να προληφθεί η εμφάνιση επιβλαβών επιπτώσεων σε άτομα που παίζουν με χαμηλό ρίσκο, για διασκέδαση, και σε άτομα που δεν παίζουν.⁸ Τα καθολικά μέτρα χρησιμοποιούν μηνύματα και εκπαίδευση που είναι κατάλληλα για (και έχουν απήχηση προς) τον γενικό πληθυσμό, όπως

εκστρατείες ευαισθητοποίησης του κοινού.¹⁵ Οι στρατηγικές επικεντρωμένης πρόληψης χρησιμοποιούν «επιλεκτικά μέτρα» για τον μετριασμό ή τη μείωση των επιβλαβών συνεπειών σε αυτούς που προσδιορίζονται ως άτομα που βρίσκονται σε κίνδυνο⁸, οι οποίες δύνανται να περιλαμβάνουν κινδύνους που οφείλονται σε κοινωνικούς, περιβαλλοντικούς, ψυχολογικούς ή βιολογικούς παράγοντες.¹⁵ Η στοχευμένη πρόληψη παρέχεται μέσω υπηρεσιών θεραπείας και υποστήριξης σε εκείνους που αντιμετωπίζουν επιβλαβείς συνέπειες⁸ και επεξηγείται περαιτέρω στη στρατηγική επιδίωξη που αφορά την Υποστήριξη.

Η εφαρμογή αποτελεσματικών καθολικών και επικεντρωμένων μέτρων για την πρόληψη των επιβλαβών συνεπειών απαιτεί:

- 1 Αναγνώριση της περίπλοκης αλληλεπίδρασης μεταξύ των κοινωνικών καθοριστικών παραγόντων της υγείας, των ατομικών συμπεριφορών και των συστημικών παραγόντων που επηρεάζουν την πιθανότητα βιώματος επιβλαβών συνεπειών εξαιτίας του στοιχήματος και των τυχερών παιχνιδιών⁴²
- 2 Συνέργειες μεταξύ διαφορετικών τομέων για την παροχή πολυάριθμων πολύπλευρων παρεμβάσεων ταυτόχρονα, σε ατομικό και κοινωνικό επίπεδο^{15, 41}

3

Εστιασμένες πρωτοβουλίες για την πρόληψη των επιβλαβών συνεπειών σε ομάδες υψηλότερου κινδύνου ⁸

Είναι σημαντικό οι προσεγγίσεις και τα στοχευμένα μηνύματα πρόληψης να προσαρμόζονται, ώστε να αντιμετωπίζουν το ευρύ φάσμα κοινωνικών, περιβαλλοντικών, ψυχολογικών ή βιολογικών παραγόντων για κάθε ομάδα-στόχο.

Υποστήριξη

Για την παροχή της υποστήριξης που χρειάζονται τα άτομα που επηρεάζονται από τις επιβλαβείς συνέπειες του στοιχήματος και των τυχερών παιχνιδιών, τη στιγμή που τη χρειάζονται, με στόχο την βελτίωση της υγείας και γενικής ευημερίας του πληθυσμού, έχουν τεθεί οι εξής στρατηγικές προτεραιότητες:

1

Ενίσχυση και υποστήριξη της θεραπείας και μείωση του στίγματος με στόχο την βελτίωση της προσβασιμότητας σε θεραπευτικές δομές

2

Υποστήριξη της εισαγωγής διαγνωστικών ελέγχων και θεραπευτικών υπηρεσιών σε διάφορα περιβάλλοντα και τομείς

Η στοχευμένη πρόληψη περιλαμβάνει την παροχή θεραπείας και υποστήριξης σε όσους βιώνουν βλάβες.⁸ Ενώ η πλειονότητα των προσπαθειών για τη δημόσια υγεία θα έπρεπε να κατευθύνεται προς την πρόληψη ή τον μετριασμό του κινδύνου βλάβης σε πρώιμα στάδια, η αντιμετώπιση των επιβλαβών συνεπειών μέσω στοχευμένων μέτρων αποτελεί θεμελιώδες μέρος της μείωσης των βλαβών μέσω μιας προσέγγισης βασισμένης στο μοντέλο της δημόσιας υγείας.⁴³

Τα στοχευμένα μέτρα παρέχουν στοχευμένες στρατηγικές πρόληψης σε όσους αντιμετωπίζουν αυξημένα επίπεδα βλάβης

από το στοίχημα και τα τυχερά παιχνίδια. Τα μέτρα αυτά δύναται να παρέχονται τόσο στα άτομα που παίζουν, όσο και στους οικείους τους που επηρεάζονται, όπως οι φίλοι και η οικογένεια.

Τα άτομα και οι οικείοι τους που επηρεάζονται, δύναται να υποστούν μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες επιπτώσεις: οικονομικές ζημιές, φθορά στις διαπροσωπικές σχέσεις (συμπεριλαμβανομένης της βίας από στενούς συντρόφους⁴⁵), συναισθηματική βλάβη, αρνητικές επιπτώσεις στη σωματική και ψυχική υγεία, πολιτιστική βλάβη, μειωμένη απόδοση στην εργασία ή τις σπουδές και επιπτώσεις που σχετίζονται με την εγκληματική δραστηριότητα.¹¹

Η ενίσχυση της πρόσβασης στη θεραπεία είναι κρίσιμη καθώς μόλις το 3% των ατόμων με προβληματική ενασχόληση με το στοίχημα και τα τυχερά παιχνίδια αναζητούν θεραπεία σε ορισμένες περιπτώσεις.⁴⁶ Στα εμπόδια προς την αναζήτηση θεραπείας περιλαμβάνονται η άρνηση του προβλήματος, η ντροπή και το στίγμα, η έλλειψη επίγνωσης της υποστήριξης και η έλλειψη διαθέσιμων δομών και υπηρεσιών.^{47, 48}

Ενώ οι οικείοι που επηρεάζονται αντιπροσωπεύουν πάνω από το ήμισυ της συνολικής επιβάρυνσης από το στοίχημα και τα τυχερά παιχνίδια, υποεκπροσωπούνται σημαντικά στις υπηρεσίες υποστήριξης.⁴⁴ Είναι ασυνήθιστο για τους οικείους που επηρεάζονται να αναζητούν υποστήριξη και μπορεί να το πράξουν μόνο όταν υποκινηθούν από σοβαρή συναισθηματική δυσφορία, οικονομικές ανησυχίες ή από ανησυχία ότι το πρόβλημα θα επιδεινωθεί.⁴⁹ Η ντροπή και ο φόβος του στιγματισμού είναι οι συνήθεις αιτίες που οι επηρεαζόμενοι οικείοι δεν αναζητούν βοήθεια.^{50, 51}

Είναι σημαντικό να συντονιστούν στοχευμένα μέτρα και πρωτοβουλίες για να διασφαλιστεί η κατάλληλη διαχείριση των επιβλαβών συνεπειών από το στοίχημα και τα τυχερά παιχνίδια από τις υπηρεσίες υγείας, καθώς και τις χρηματοοικονομικές, συμβουλευτικές και άλλες κοινωνικές υπηρεσίες.¹⁵ Ο συντονισμός και η ενσωμάτωση υπηρεσιών διαγνωστικού ελέγχου, θεραπείας και υποστήριξης σε διάφορα περιβάλλοντα υγείας, περίθαλψης και κοινωνικής υποστήριξης και εντός των

υφιστάμενων τοπικών υπηρεσιών της δημόσιας υγείας, δύνανται να βελτιώσουν την πρόσβαση στη θεραπεία και τα αποτελέσματα για όσους αντιμετωπίζουν αρνητικές επιπτώσεις.^{52, 53}

Όλα τα ζητήματα ψυχικής υγείας και συμπεριφορών, συμπεριλαμβανομένου του στοιχήματος και των τυχερών παιχνιδιών, έχουν πολλαπλές αιτίες και συμπτώματα και επομένως θα πρέπει να ελέγχονται διαγνωστικά σε διάφορα σημεία πρόσβασης στον τομέα της υγείας και της κοινωνικής περίθαλψης. Ομοίως, οποιοδήποτε πρόσωπο που βρίσκεται σε θεραπεία για προβληματική ενασχόληση με το στοίχημα και τα τυχερά παιχνίδια, θα πρέπει επίσης να αξιολογείται ως προς το ενδεχόμενο συνυπαρχόντων ζητημάτων ψυχικής υγείας.⁴³

Κινητοποίηση

Για την ανάπτυξη τεκμηριωμένων και αποτελεσματικών προγραμμάτων, πολιτικών και πρωτοβουλιών που ενισχύουν την ασφάλεια και τη δημόσια υγεία, έχουν τεθεί οι εξής στρατηγικές προτεραιότητες:

1

Υποστήριξη της έρευνας για το στοίχημα και τα τυχερά παιχνίδια και της ανάπτυξης της δυνατότητας αξιολόγησης για την εμπάθυνση της κατανόησης του πλαισίου ασφαλούς παιχνιδιού και των επιβλαβών συνεπειών του στοιχήματος και των τυχερών παιχνιδιών στην Κύπρο

2

Κινητοποίηση ενός ευρέως φάσματος εμπλεκόμενων μερών και ατόμων με βιωματικές εμπειρίες (άτομα που παίζουν στοίχημα και τυχερά παιχνίδια και τους οικείους τους που επηρεάζονται από αυτή την ενασχόληση) με στόχο να συνεργαστούν, να μετουσιώσουν τη θεωρία στην πράξη

Η λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων είναι κρίσιμης σημασίας για την εφαρμογή αποτελεσματικών προγραμμάτων, πολιτικών και πρωτοβουλιών για τη μείωση των επιβλαβών συνεπειών από το

στοίχημα και τα τυχερά παιχνίδια.⁴³ Η ανάπτυξη της έρευνας και ο προγραμματισμός αξιολόγησης της απόδοσης είναι σημαντικά για την υποστήριξη συνεχών, συστηματικών και διαφανών αποφάσεων, βασισμένων σε δεδομένα, οι οποίες βελτιώνουν τα αποτελέσματα για τους πολίτες.

Απαιτείται έρευνα υψηλής ποιότητας για την υποστήριξη των στρατηγικών μείωσης των επιβλαβών συνεπειών, ενώ η αξιολόγηση θα πρέπει να χρησιμοποιείται για να προσδιοριστεί εάν οι στρατηγικές που εφαρμόστηκαν πέτυχαν τον επιδιωκόμενο στόχο τους.^{15, 54} Η επένδυση στην έρευνα και η αξιολόγηση με σαφώς προσδιορισμένες προτεραιότητες που είναι ευθυγραμμισμένες με το στρατηγικό σχεδιασμό, δύνανται να συνδράμουν στον καθορισμό των παραγόντων κινδύνου και των προστατευτικών παραγόντων, των τάσεων των επικρατούντων χαρακτηριστικών και της συχνότητας των επιβλαβών συνεπειών που σχετίζονται με το στοίχημα και τα τυχερά παιχνίδια, καθώς και αποτελεσματικών προσεγγίσεων για την πρόληψη και τη θεραπεία.⁵⁴

Επιπλέον, τα προγράμματα έρευνας και αξιολόγησης θα πρέπει να σχεδιάζονται με γνώμονα την συμπερίληψη δραστηριοτήτων που να μπορούν να μεταφραστούν σε γνώση για τη μείωση του χρόνου καθυστέρησης που παρατηρείται συνήθως στη συμπερίληψη των ερευνητικών αποτελεσμάτων στην πολιτική δημόσιας υγείας.⁴³ Ένα ισχυρό πρόγραμμα έρευνας εξετάζει τα ευρύτερα κοινωνικά βιώματα από το στοίχημα και τα τυχερά παιχνίδια.

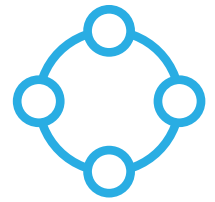
Η προηγούμενη έρευνα για το στοίχημα και τα τυχερά παιχνίδια έχει επικεντρωθεί σε ατομικές εμπειρίες και χαρακτηριστικά ατόμων με προβληματική ενασχόληση με το στοίχημα και τα τυχερά παιχνίδια, γεγονός που έχει ως αποτέλεσμα να γίνονται πολύ λίγες ενέργειες στους τομείς της πρόληψης, της εκπαίδευσης και της προστασίας των καταναλωτών.^{43, 54} Η διερεύνηση της διασύνδεσης του στοιχήματος και των τυχερών παιχνιδιών με τους κοινωνικούς καθοριστικούς παράγοντες της υγείας έχοντας υπόψιν τον ευρύτερο πληθυσμό, είναι θεμελιώδης για την υιοθέτηση μιας προσέγγισης δημόσιας υγείας στο στοίχημα και τα τυχερά παιχνίδια.⁴³

Η αξιολόγηση προγραμμάτων ασφαλούς παιχνιδιού, παρεμβάσεων και πιλοτικών έργων είναι ουσιαστικής σημασίας για την εκτίμηση της αποτελεσματικότητας των παρεμβάσεων, για να λαμβάνεται γνώση ως προς τι λειτουργεί και τι δεν λειτουργεί στην πράξη σε διαφορετικά πλαίσια.^{54, 55}

Οι δραστηριότητες αξιολόγησης πρέπει να ενσωματώνονται στο σχεδιασμό και την εφαρμογή των πρωτοβουλιών δημόσιας υγείας για την επίτευξη πρακτικών βασισμένων σε τεκμήρια.⁵⁶ Η ανάπτυξη της ικανότητας και της υποδομής για τη συνεχή παρακολούθηση και αξιολόγηση των στοχευμένων αποτελεσμάτων, καθώς και η αποτελεσματικότητα οποιωνδήποτε υλοποιούμενων στρατηγικών πρωτοβουλιών, είναι κρίσιμης σημασίας για την υποστήριξη πολιτικών και πρακτικών που είναι πληροφορημένες από τεκμηρίωση.⁴³

Συνεργασία Ενδιαφερόμενων Μερών για την Υλοποίηση της Στρατηγικής

Η συνεπής, βαρυσήμαντη και καινοτόμος συνεργασία μεταξύ των ενδιαφερόμενων μας μερών είναι ουσιώδης για τη διασφάλιση της υλοποίησης των Στρατηγικών προτεραιοτήτων. Η συνεργασία μεταξύ ποικίλων τομέων εντός και εκτός των τυπικών ενδιαφερόμενων μερών και του κλάδου του στοιχήματος και των τυχερών παιχνιδιών³, θα επιφέρει σημαντικά μεγαλύτερη επίδραση προς τη μείωση των επιβλαβών συνεπειών του στοιχήματος και των τυχερών παιχνιδιών.

Χτισμένη σε ένα κοινό όραμα, η συνεργασία θα αξιοποιήσει τη μοναδική θέση των ενδιαφερομένων μερών για τον αποτελεσματικό εντοπισμό και ανταπόκριση στις στρατηγικές πρόληψης και θεραπείας^{9, 14, 15} για να παράγει συντονισμένα και δραστικά αποτελέσματα.²⁴

Η Αρχή ορίζει τα ενδιαφερόμενα μέρη της ως φυσικά ή νομικά πρόσωπα που αλληλεπιδρούν και επηρεάζουν, αλλά επηρεάζονται επίσης από, τη στρατηγική ασφαλούς παιχνιδιού της Αρχής.

Τα ενδιαφερόμενα μέρη που θα διαδραματίσουν καθοριστικό ρόλο στην υλοποίηση των στόχων της Στρατηγικής Ασφαλούς Παιχνιδιού περιλαμβάνουν, αλλά δεν περιορίζονται σε:

- 1 Αδειούχους αποδέκτες και εξουσιοδοτημένους αντιπρόσωπους και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη στον κλάδο του στοιχήματος και των τυχερών παιχνιδιών
- 2 Παίκτες και τους οικείους τους που επηρεάζονται από αυτούς
- 3 Υπηρεσίες του δημόσιου τομέα και άλλες ρυθμιστικές αρχές
- 4 Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ) και άλλα οργανωμένα κοινωνικά σύνολα
- 5 Ανήλικους, νέους και άλλα ευάλωτα κοινωνικά σύνολα
- 6 ΜΜΕ
- 7 Ερευνητικά και ακαδημαϊκά κέντρα
- 8 Το προσωπικό της Αρχής

Βιβλιογραφία

- 1 National Betting Authority. Activity and progress report 2016 - 2019. Nicosia, CY: National Betting Authority; 2019. Available from: <https://nba.gov.cy/wp-content/uploads/annualReportEN.pdf>
- 2 Raylu N, Oei TP. Role of culture in gambling and problem gambling. *Clinical Psychology Review*. 2004;23(8):1087-114.
- 3 Price A, Hilbrecht M, Billi R. Charting a path towards a public health approach for gambling harm prevention. *Journal of Public Health*. 2021;29(1):37-53. Plain language summary available at <https://www.greo.ca/Modules/EvidenceCentre/Details/the-history-of-gambling-harm-as-a-public-health-issue>
- 4 Healey M, Gilmour P, Armstrong R, Pettman T, Forsythe A, Healy D, et al. Local prevention program - final evaluation. Melbourne, AU: Victorian Responsible Gambling Foundation; 2018. Available from: <https://responsiblegambling.vic.gov.au/documents/577/VRGF-Local-Prevention-Program-Evaluation-2018.pdf>
- 5 Radermacher H. BREAK IT! the silence of stigma and shame: Gambling harm prevention project with culturally and linguistically diverse communities: Final evaluation report. Victoria, AU: The Ethnic Communities' Council of Victoria (ECCV); 2019. Available from: <https://eccv.org.au/wp-content/uploads/2019/06/BREAK-IT-Final-Evaluation-Report-2019V3.pdf>
- 6 Kolandai-Matchett K, Landon J, Bellringer M, Abbott M. A national public health programme on gambling policy development in New Zealand: Insights from a process evaluation. *Harm Reduction Journal*. 2018;15(1):11. Plain language summary available at <https://www.greo.ca/Modules/EvidenceCentre/Details/process-evaluation-of-a-public-health-program-on-gambling-policy-development-and>
- 7 Ministry of Health. Progress on gambling harm reduction 2010 to 2017. Wellington, NZ: Ministry of Health; 2019. Available from: <https://apo.org.au/node/228881>
- 8 Victorian Responsible Gambling Foundation. Using a public health approach in the prevention of gambling-related harm. Melbourne, AU: Victorian Responsible Gambling Foundation; 2015. Available from: <https://responsiblegambling.vic.gov.au/documents/21/using-a-public-health-approach-in-the-prevention-of-gambling-related-harm.pdf>
- 9 Korn DA, Shaffer HJ. Gambling and the health of the public: Adopting a public health perspective. *Journal of Gambling Studies*. 1999;15(4):289-365. Plain language summary available at <https://www.greo.ca/Modules/EvidenceCentre/Details/adopting-a-public-health-perspective-towards-gambling-and-gambling-related-harms>
- 10 Abbott MW, Binde P, Clark L, Hodgins DC, Johnson MR, Maniowabi D, et al. Conceptual Framework of Harmful Gambling: An international collaboration, third edition. Guelph, ON: Gambling Research Exchange Ontario (GREO); 2018. Available from: <https://doi.org/10.33684/CFHG3.en>

- 11 Langham E, Thorne H, Browne M, Donaldson P, Rose J, Rockloff M. Understanding gambling related harm: A proposed definition, conceptual framework, and taxonomy of harms. BMC Public Health. 2016;16:80. Plain language summary available at <https://www.greo.ca/Modules/EvidenceCentre/Details/defining-and-categorizing-gambling-related-harms>
- 12 Rockloff MJ, Browne M, Russell AMT, Merkouris SS, Dowling NA. A quantification of the net consumer surplus from gambling participation. Journal of Gambling Studies. 2019. Plain language summary available at <https://www.greo.ca/Modules/EvidenceCentre/Details/the-costs-and-benefits-of-gambling-from-the-perspectives-of-gamblers-and-people-c>
- 13 Miller H. Hidden harm: Low-risk and moderate-risk gambling. Victoria, AU: Victorian Responsible Gambling Foundation; 2017. Available from: <https://responsiblegambling.vic.gov.au/documents/15/hidden-harm-low-and-moderate-risk-gambling.pdf>
- 14 Victorian Responsible Gambling Foundation. Community-led prevention projects Melbourne, AU: Victorian Responsible Gambling Foundation; n.d. [Available from: <https://responsiblegambling.vic.gov.au/reducing-harm/community-led-prevention-projects/>]
- 15 ACT Gambling and Racing Commission. Strategy for gambling harm prevention in the ACT: A public health approach 2019 – 2024. Canberra, ACT: ACT Gambling and Racing Commission; 2019. Available from: https://www.gamblingandracing.act.gov.au/__data/assets/pdf_file/0009/1436580/Strategy-for-gambling-harm-prevention.pdf
- 16 Abbott M, Binde P, Clark L, Hodgins D, Johnson MA, Manitowabi D, et al. Conceptual Framework of Harmful Gambling: An international collaboration, third edition. Guelph, ON: Gambling Research Exchange Ontario (GREO); 2018. Available from: <https://doi.org/10.33684/CFHG3.en>
- 17 Raybould JN, Larkin M, Tunney RJ. Is there a health inequality in gambling related harms? A systematic review. BMC Public Health. 2021;21(1):305.
- 18 Sharman S, Butler K, Roberts A. Psychosocial risk factors in disordered gambling: A descriptive systematic overview of vulnerable populations. Addictive Behaviors. 2019;99:106071. Plain language summary available at <https://www.greo.ca/Modules/EvidenceCentre/Details/common-and-group-specific-gambling-risk-factors-in-seven-vulnerable-population-gr>
- 19 Rogers RD, Wardle H, Sharp CA, Wood S, Hughes K, Davies TJ, et al. Gambling as a public health issue in Wales. Cardiff, UK: Public Health Wales, Bangor University; 2019. Available from: <https://www.bangor.ac.uk/psychology/research/gambling/docs/Gambling-as-Public-Health-Issue-Wales.pdf>
- 20 Browne M, Greer N, Rawat V, Rockloff M. A population-level metric for gambling-related harm. International Gambling Studies. 2017;17(2):163-75. Plain language summary available at <https://www.greo.ca/Modules/EvidenceCentre/Details/predicting-quality-of-life-due-to-gambling-harm-at-a-population-level>

- 21 Canale N, Vieno A, Griffiths MD. The extent and distribution of gambling-related harms and the prevention paradox in a British population survey. *Journal of Behavioral Addictions*. 2016;5(2):204-12.
- 22 Hilbrecht M, Mock SE. Low-risk, moderate-risk, and recreational gambling among older adults: Self-complexity as a buffer for quality of life. *Applied Research in Quality of Life*. 2018;14(5):1205-27.
- 23 Billi R, Stone CA, Marden P, Yeung K. The Victorian Gambling Study: A longitudinal study of gambling and health in Victoria, 2008-2012. Victoria, AU: Victorian Responsible Gambling Foundation; 2014. Available from: <https://responsiblegambling.vic.gov.au/resources/publications/the-victorian-gambling-study-a-longitudinal-study-of-gambling-and-health-in-victoria-20082012-77/>
- 24 Martyres K, Townshend P. Addressing the needs of problem gamblers with co-morbid issues: Policy and service delivery approaches. *Journal of Gambling Issues*. 2016;2016(33):68-81. Plain language summary available at <https://www.greo.ca/Modules/EvidenceCentre/Details/benefits-and-challenges-of-cross-sector-partnership-to-address-the-needs-of-probl>
- 25 Gambling Research Exchange Ontario. Public health approaches to gambling - Global initiatives. Jurisdictional review. Guelph, ON: Gambling Research Exchange Ontario; 2019. Available from: [https://www.greo.ca/Modules/EvidenceCentre/files/GREO%20\(2019\)%20Public%20health%20approaches%20to%20gambling%20-%20Global%20initiatives.pdf](https://www.greo.ca/Modules/EvidenceCentre/files/GREO%20(2019)%20Public%20health%20approaches%20to%20gambling%20-%20Global%20initiatives.pdf)
- 26 Basham P, Luik J. The social benefits of gambling. *Economic Affairs*. 2011;31:9-13.
- 27 Walker DM, Nower L, Choi K, Glynn J. State of evidence review: Societal and economic impact of gambling. Literature review. Guelph, ON: Gambling Research Exchange Ontario; 2015. Available from: <https://www.greo.ca/Modules/EvidenceCentre/Details/state-of-evidence-review-societal-and-economic-impact-of-gambling>
- 28 Elton-Marshall T, Veselka L, Wijesingha R. Public health: An approach to gambling. Guelph, ON: Gambling Research Exchange Ontario (GREO); 2017. Available from: [https://www.greo.ca/Modules/EvidenceCentre/files/Elton-Marshall%20et%20al%20\(2017\)%20Public%20health%20-%20An%20approach%20to%20problem%20gambling.pdf](https://www.greo.ca/Modules/EvidenceCentre/files/Elton-Marshall%20et%20al%20(2017)%20Public%20health%20-%20An%20approach%20to%20problem%20gambling.pdf)
- 29 Korn DA. Expansion of gambling in Canada: Implications for health and social policy. *Canadian Medical Association Journal*. 2000;163(1):61-4.
- 30 Walker DM, Sobel RS. Social and economic impacts of gambling. *Current Addiction Reports*. 2016;3(3):293-8. Plain language summary available at <https://www.greo.ca/Modules/EvidenceCentre/Details/what-are-the-social-and-economic-impacts-of-casino-gambling>
- 31 Wood RTA, Griffiths MD. Understanding positive play: An exploration of playing experiences and responsible gambling practices. *Journal of Gambling Studies*. 2015;31(4):1715-34.

- 32) Humphreys BR, Nyman JA, Ruseski JE. The effect of recreational gambling on health and well-being. *Eastern Economic Journal*. 2021;47(1):29-75. Plain language summary available at <https://www.greo.ca/Modules/EvidenceCentre/Details/gambling-for-fun-may-benefit-some-peoples-health-and-well-being>
- 33) Forrest D. An economic and social review of gambling in Great Britain. *The Journal of Gambling Business and Economics*. 2013;7(3):1-33.
- 34) Williams RJ, Rehm J, Stevens RMG. The social and economic impacts of gambling. Calgary, AB: Canadian Consortium for Gambling Research; 2011. Available from: https://opus.uleth.ca/bitstream/handle/10133/1286/SEIG_FINAL_REPORT_2011.pdf
- 35) Dragicevic S, Tsogas G. Can the online gambling industry continue to grow profits whilst protecting players? London, UK: SSRN Electronic Journal; 2011. Available from: <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.2424237>
- 36) Wardle H, Reith G, Langham E, Rogers RD. Gambling and public health: we need policy action to prevent harm. *BMJ*. 2019;365:l1807.
- 37) Voll J. A public health approach to gambling: Theory and practice part 1. Guelph, ON: Gambling Research Exchange Ontario; Nov 21, 2018 Available from: <https://www.youtube.com/watch?v=Ws9LN7jGmnM>
- 38) Newall PWS. Dark nudges in gambling. *Addiction Research & Theory*. 2018;27(2):65-7.
- 39) Gainsbury SM, Tobias-Webb J, Slonim R. Behavioral economics and gambling: A new paradigm for approaching harm-minimization. *Gaming Law Review*. 2018;22(10):608-17. Plain language summary available at <https://www.greo.ca/Modules/EvidenceCentre/Details/a-behavioural-economics-approach-to-reduce-gambling-related-harms>
- 40) Korn D, Gibbons R, Azmier JJ. Framing public policy towards a public health paradigm for gambling. *Journal of Gambling Studies*. 2003;19(2):235-56.
- 41) Korn DA, Shaffer HJ. Gambling and the Health of the Public: Adopting a Public Health Perspective. *J Gambl Stud*. 1999;15(4):289-365.
- 42) Elton-Marshall T, Wijesingha R, Veselka L, Williams C, Carton M, Pradeep B, et al. A public health approach to gambling: A report prepared for Gambling Research Exchange Ontario (GREO). London, ON: Centre for Addiction and Mental Health; 2017. Available from: [http://www.greo.ca/Modules/EvidenceCentre/files/Elton-Marshall%20et%20al%20\(2017\)%20Gambling%20as%20a%20public%20health%20issue.pdf](http://www.greo.ca/Modules/EvidenceCentre/files/Elton-Marshall%20et%20al%20(2017)%20Gambling%20as%20a%20public%20health%20issue.pdf)
- 43) Reilly C, editor. *Gambling and public health: A guide for policy makers*. Beverly, MA: National Center for Responsible Gambling; 2017.
- 44) Dowling NA. Commentary on Nilsson et al. (2020): The development of effective interventions for concerned significant others affected by gambling harms. *Addiction*. 2020;115(7):1343-4.

- 45 Roberts A, Sharman S, Landon J, Cowlshaw S, Murphy R, Meleck S, et al. Intimate partner violence in treatment seeking problem gamblers. *Journal of Family Violence*. 2020;35(1):65-72. Plain language summary available at <https://www.greo.ca/Modules/EvidenceCentre/Details/intimate-partner-violence-in-patients-seeking-treatment-for-problem-gambling>
- 46 Davies R. Only 3% of problem gamblers in UK get help, says study. 2020. Available from: <https://www.theguardian.com/society/2020/oct/29/only-3-of-uk-problem-gamblers-get-proper-help-says-study>.
- 47 Loy JK, Grune B, Braun B, Samuelsson E, Kraus L. Help-seeking behaviour of problem gamblers: A narrative review. *Sucht: Zeitschrift für Wissenschaft und Praxis*. 2019;64(5-6).
- 48 Kerr J, Lynch-Huggins S, Thompson B, Dinos S, Khambhaita P, Windle K. A needs assessment for treatment and support services. London, UK: NatCen Social Research, Prepared for GambleAware; 2019. Available from: <https://www.begambleaware.org/sites/default/files/2020-12/a-needs-assessment-for-treatment-and-support-services.pdf>
- 49 Rodda SN, Lubman DI, Dowling NA. Online support needs and experiences of family members affected by problem gambling. Melbourne, AU: Australian Institute of Family Studies; 2017. Available from: <https://aifs.gov.au/agrc/publications/online-support-needs-and-experiences-family-members-affected-problem-gambl>
- 50 Jarvinen-Tassopoulos J. The impact of problem gambling: Are there enough services available for families with children? *Public Health*. 2020;184:28-32. Plain language summary available at <https://www.greo.ca/Modules/EvidenceCentre/Details/how-problem-gambling-impacts-the-partners-and-families-of-gamblers>
- 51 Hing N, Tiyce M, Holdsworth L, Nuske E. All in the family: Help-seeking by significant others of problem gamblers. *International Journal of Mental Health and Addiction*. 2013;11(3):396-408.
- 52 Blank L, Baxter S, Woods HB, Goyder E. Should screening for risk of gambling-related harm be undertaken in health, care and support settings? A systematic review of the international evidence. *Addiction Science & Clinical Practice*. 2021;16(1):35.
- 53 George S, Bowden-Jones H. Treatment provision for gambling disorder in Britain: Call for an integrated addictions treatment and commissioning model. *BJPsych Bulletin*. 2016;40(3):113-5.
- 54 Sadinsky S. Review of the problem-gambling and responsible-gaming strategy of the Government of Ontario. Toronto, ON: Ontario Ministry of Health and Long-term Care, Ministry of Economic Development and Trade; 2005. Available from: https://www.bibliotheque.assnat.qc.ca/DepotNumerique_v2/AffichageFichier.aspx?idf=113038

- 55 Rogers P. Week 19: Ways of framing the difference between research and evaluation [Internet]: BetterEvaluation. 2014. [cited 2021]. Available from: https://www.betterevaluation.org/en/blog/framing_the_difference_between_research_and_evaluation.
- 56 Brownson RC, Fielding JE, Green LW. Building capacity for evidence-based public health: Reconciling the pulls of practice and the push of research. *Annual Review of Public Health*. 2018;39:27-53.

Ευχαριστίες

Το παρόν ετοιμάστηκε σε συνεργασία με την Greo.

Greo is an independent knowledge translation and exchange organization with two decades of international experience in generating, synthesizing, and mobilizing research into action across the health and wellbeing sectors.

Greo helps organizations improve their strategies, policies, and programs by harnessing the power of evidence and stakeholder insight. Services offered by Greo include evidence synthesis, creating knowledge and education products, facilitation and stakeholder engagement, data and knowledge management support, evaluation, and applied research.

Πληροφορίες
επικοινωνίας

→ info@greo.ca

→ www.greo.ca

ΕΘΝΙΚΗ
ΑΡΧΗ
ΣΤΟΙΧΗΜΑΤΩΝ

www.nba.gov.cy

Διγενή Ακρίτα 83, 1070, Λευκωσία
Τηλεφωνικό κέντρο: **+357 2288 1800**
Email: info@nba.gov.cy

---

www.safergambling.gov.cy

Διγενή Ακρίτα 83, 1070, Λευκωσία
Τηλεφωνικό κέντρο: **+357 2288 1800**
Email: info@responsiblegaming.gov.cy
